

Beleids

plan

2021

2025

de Bibliotheek

Z-O-U-T

In lei ding

Het beleidsplan

2016-2020

nadert zijn einddatum,

dat is hét moment

om de uitgangspunten

ervan kritisch

te bekijken,

te ijken en zo nodig

bij te stellen.

De Bibliotheek Z-O-U-T hecht veel waarde aan een breed gedragen plan. Vanuit de gedachte dat de functie van een bibliotheek vooral wordt bepaald door haar gebruikers, én door een brede legitimatie op te halen voor de koers voor de komende jaren, hebben wij een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd.

We zijn in gesprek gegaan met leden, niet-leden maar wel bezoekers van de Bibliotheek, niet-leden maar wel deelnemers aan activiteiten/ cursussen, medewerkers, vrijwilligers, onderwijsinstellingen, mensen die geen lid zijn en ook de Bibliotheek Z-O-U-T niet bezoeken, ambtenaren, wethouders en raadsleden van de betrokken gemeenten en de Raad van Toezicht. De informatie uit deze verkenning vormt de basis voor het beleidsplan 2021- 2025.

Naast de behoeften van de gebruikers, die van essentieel belang zijn voor de rol van de bibliotheek, spelen ook maatschappelijke ontwikkelingen mee bij het vaststellen van dit nieuwe beleidsplan. In de Nationale Omgevingsvisie (<https://lnkd.in/d9j2QC6>) die op 11 september 2020 aan de Tweede Kamer is aangeboden, wordt benadrukt dat digitalisering en ict invloed hebben op de fysieke leefomgeving van regio's, steden en dorpen. En dat die leefomgeving daardoor snel verandert.

Om optimaal mee te kunnen blijven doen in een omgeving die continue aan verandering onderhevig is, vinden wij het van belang om voorzieningen te bieden aan diegenen die daar een steuntje bij in de rug kunnen gebruiken. De coronacrisis onderstreept het belang van mee kunnen blijven doen. Het (veel meer) moeten werken en leven op afstand van elkaar vraagt, in verband met goede aansluiting met én actieve deelname aan de maatschappij, om digitale vaardigheden. Maar het vraagt bijvoorbeeld ook ruimte om veilig te kunnen studeren en werken als dat thuis lastig is. Tegelijkertijd neemt door het op afstand leven de kans op vereenzaming toe en loert het gevaar van sociale isolatie. Er is een belangrijke taak weggelegd

om adequaat in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen en hulp en ruimte te bieden waar dat gevraagd wordt. Wij zien de Bibliotheek Z-O-U-T bij uitstek als de plek en de organisatie die in deze behoefte voorziet en we willen die positie de komende jaren uitbouwen.

De rol die we voor onszelf de komende beleidsperiode zien weggelegd sluit daarmee naadloos aan op het nieuwe cultuur- en erfgoedprogramma 'Voor jong en altijd' van de provincie Utrecht. In dat programma, dat een looptijd heeft van 2020 tot en met 2023, neemt het Utrechtse bibliotheeknetwerk een belangrijke plaats in. Bibliotheken vormen in de optiek van het provinciebestuur "het hart van de samenleving: een ontmoetingsplek voor alle inwoners, ongeacht leeftijd, sociale klasse, inkomen en achtergrond".

Terug blik

Beleidsplan 2016-2020

Bij het bepalen van ons beleidsplan hebben we de beleidsdoelen van de gemeenten in ons werkgebied als leidraad genomen. Daar zijn de volgende doelen uit voortgekomen:

- Stimuleren van geletterdheid en van basisvaardigheden.
- Het verhogen van de participatiegraad van inwoners, in de zin van meedoen, door het organiseren van laagdrempelige, waardevolle ontmoetingen.
- Het bieden van een plek voor professionele vraagafhandeling.
- Het aanbieden van een laagdrempelige plek waar iedereen allerlei vragen kan en mag stellen die vervolgens op een professionele worden afgehandeld.

Bij de verwezenlijking van deze doelen in de periode 2016-2020 hebben we de nadruk gelegd op:

- Het bieden van vrij toegankelijke –laagdrempelig en waardevrij – vestigingen in alle kernen. Een plek dichtbij waar ontmoeten, informatie halen, jezelf ontwikkelen en vrijetijdsinvulling samenkomsten.
- Het stimuleren van geletterdheid door samen te werken met o.a. scholen in de regio, Stichting Lezen & Schrijven, welzijnsinstellingen, Vluchtelingenwerk Nederland, volwassenonderwijs en de gemeenten.
- Het bevorderen van participatie en het vergroten van de sociale

cohesie door het inzetten van cultuurcoaches.

- Het vergroten van de leefbaarheid in de kernen door het bieden van een aantrekkelijk cultureel programma samen met partners en lokale ondernemers.

We zien onszelf als netwerkorganisator en als spil in het lokale netwerk. In nauwe samenwerking met andere maatschappelijke organisaties, werken wij aan het vergroten van leefbaarheid in alle kernen. Dit is zichtbaar op diverse vestigingen waar wij letterlijk met partners ‘samenwonen’ in hetzelfde pand. Daar zijn we samen verantwoordelijk voor het beantwoorden van vragen, bieden we samen een fijne plek om te verblijven en zorgen we gezamenlijk voor een zo goed mogelijk netwerk en vangnet voor inwoners. Deze rol willen we de komende jaren verder oppakken. Want we zijn op de goede weg maar het kan altijd beter.

Inventarisaties

Uit inventarisaties kwam duidelijk naar voren dat er behoefte is aan een organisatie die de lijnen verbindt en waar je in iedere levensfase terecht kunt: een levensbestendige bieb.

De bibliotheek wordt gezien als een basisfaciliteit, een centrale plek die toegang biedt tot informatie,

producten, activiteiten en diensten. Voor jong en oud. Dat betekent volgens de respondenten dat er geen drempels zouden moeten zijn in de vorm van lidmaatschapskosten. Hierover worden gesprekken gevoerd met de diverse gemeenten en via registratie van belangstelling willen we een passend aanbod hebben voor iedere bezoeker.

Bij alle bevroegde groepen werd met name de functie van dorps huiskamer genoemd. Er is vooral behoefte aan een gezellige plek met een fijne sfeer waar je anderen ontmoet maar waar ook ruimte is om rustig te kunnen werken of studeren.

Belangrijk punt dat ook veel is genoemd is de digitalisering van de wereld om ons heen. Om te kunnen blijven meedoen is digitaal vaardig zijn een voorwaarde. Hulp daarbij is in verschillende vormen zeer gewenst. Dat varieert van praktische ondersteuning bij het leren bedienen van apparatuur en programma's, het invullen van online formulieren of het doen van aanvragen, tot het valideren van online informatie (wat is betrouwbaar en wat niet) en het vinden van entertainment of het leggen van contact.

De behoeften van bezoekers op gebied van collecties, activiteiten, ondersteuning variëren per

levensfase. Het voortdurend in contact staan met bezoekers is een voorwaarde om in die behoeftes te kunnen voorzien.

Bestaans recht

Missie

De Bibliotheek Z-O-U-T wil door integrale samenwerking in lokale netwerken een serieuze bijdrage leveren aan de mogelijkheden van alle inwoners om optimaal mee te (blijven) doen met de maatschappij. Zowel door fysiek als digitaal ruimte te bieden aan lezen, leren, informeren, ontmoeten en debatteren, richt de Bibliotheek Z-O-U-T zich steeds op participatie voor alle inwoners en komt daarvoor, indien nodig, met onalledaagse oplossingen. Dit met de bedoeling om inwoners de weg te laten vinden in zowel de digitale als de fysieke wereld.

Visie

Mee blijven doen betekent: (digi-) taalvaardig zijn, in interactie zijn met anderen en je onderdeel voelen van de gemeenschap. De Bibliotheek Z-O-U-T is dé plek om te ontmoeten, te studeren, kennis te halen, vragen te stellen en gewoon een poosje te verblijven. Daartoe brengen we online en fysiek op één plek samen. Op deze plek voor ontwikkeling vinden informatievoorziening, kennisvergaring en ontmoeten elkaar: kortom de Bibliotheek Z-O-U-T.

Toekomst bestendige koets

in willekeurige volgorde

Om onze missie te
verwezenlijken,
richten we het
beleid voor de
periode 2021-2025 in
langs drie pijlers:

- 1 Ruimte voor ontmoeting
- 2 Wegwijzer
- 3 Stimuleren basisvaardigheden

1 Ruimte voor ontmoeting

Meedoen betekent je betrokken voelen bij je leefomgeving en in contact staan met de wereld om je heen. Betrokkenheid ontstaat door samen te komen en elkaar te ontmoeten. Daarmee voorkom je eenzaamheid.

De komende jaren gaat de Bibliotheek Z-O-U-T zich verder inzetten voor uitbreiding van de ontmoetingsmogelijkheden, zowel fysiek als digitaal. Essentieel daarvoor is het op dorpsniveau behouden van voorzieningen. We doen er alles aan om deze voorzieningen -in samenwerking met de lokale netwerkpartners- in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.

We faciliteren en coördineren de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten door:

- Het bieden van een dorpskamer waar het prettig vertoeven is. Waar je gastvrij ontvangen wordt en terecht kunt voor een praatje en een kop koffie. En waar je kunt lezen, werken en studeren. Dit vraagt uiteraard wat van de inrichting maar ook van de medewerkers en vrijwilligers. De rol als gastheer/vrouw wordt nadrukkelijker.

- Het bieden van activiteitenprogramma's zoals cursussen, lezingen, voorstellingen, workshops en dialoogtafels. Die activiteiten kunnen zowel live als online plaatsvinden.
- Ondersteuning bij digitaal vaardig zijn en om elkaar online te kunnen ontmoeten. Denk aan het goed leren omgaan met programma's en platforms waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Aan het bieden van faciliteiten waarmee je (interactief) online lezingen, workshops en cursussen kunt volgen. Dat vergroot – zeker in tijden van social distancing – de mogelijkheden om met anderen in contact te staan en te blijven.

2 Wegwijzer

Meedoen betekent de weg kunnen vinden. Dat is in een complexe maatschappij als die van ons voor velen een behoorlijke opgave. Nederland telt 4 miljoen digibeten en 2,5 miljoen laaggeletterden. Wij willen in de rol van informatiemakelaar iedereen helpen zijn of haar weg binnen de maatschappij te vinden. Om dat goed te kunnen doen staat de Bibliotheek Z-O-U-T midden in de maatschappij. We bieden zowel de plek om

Zoute Inval

Wat betekent de Zoute Inval?

Van de bezoekers van de Zoute Inval geeft 83% aan in contact te zijn gekomen met anderen, daardoor voelen bezoekers zich minder eenzaam.

@bron: Onderzoek Biblioconsult

Wat betekent Cultuurhuizen Heuvelrug?

Van de bezoekers van de (tenminste een van de) aangeboden programma's van Cultuurhuizen Heuvelrug geeft 73% aan een zinvolle, fijne avond te hebben gehad.

@BRON: Onderzoek Biblioconsult

CULTUUR
HUIZEN
programma
HEUVELRUG

“Ik heb nieuwe
vriendinnen gekregen
door het deelnemen
aan de Zoute Inval.”

– Bezoekster vestiging Maarn

informatie op te halen als de plek waar vraag en aanbod -op sociaal, economisch en maatschappelijk vlak- aan elkaar worden gekoppeld. Ook op landelijk niveau is deze ontwikkeling zichtbaar. Er is een manifestgroep ingesteld waar vertegenwoordigers van landelijke instanties samen met een delegatie van de Koninklijke Bibliotheek aan deelnemen. De bedoeling is, dat het fijnmazige netwerk van bibliotheken in Nederland wordt ingezet om mensen die moeite hebben met de digitale samenleving, de weg te wijzen en verder te helpen.

Wij zetten de Bibliotheek Z-O-U-T in als 'frontoffice' voor andere

organisaties, omdat de Bibliotheek Z-O-U-T waardevrij is, laagdrempelig acteert en toegang biedt tot kennis, informatie en ontmoeting. Een goede samenwerking met de netwerkpartners is daarin essentieel.

Uitgangspunt is dat iedereen aan de balie welkom is, met allerlei vragen:

- Wij verwijzen door naar het juiste loket, zowel intern als extern.
- We vervullen een gidsfunctie binnen de gemeente en zijn zo een waardevolle partner om gemeentebesluit in de praktijk te realiseren.
- We helpen iedereen die er behoefte aan heeft met het online deelnemen aan én gebruik van diensten.

- We helpen in het contact met digitale overheidsdiensten. Deze instanties zullen op hun beurt actief naar de bibliotheek verwijzen als partner om mensen praktisch op weg te helpen.

Om onze wegwijzerfunctie goed uit te kunnen voeren, zijn goed opgeleide frontoffice-medewerkers, vrijwilligers en een complete up-to-date sociale kaart een vereiste. Dit is het Inlooppunt Digitale Overheid (IDO). Het IDO wordt ondergebracht bij de informatiefunctie zijnde de Wegwijzer.

3 Stimuleren basisvaardigheden

Meedoen betekent digitaal vaardig en leesvaardig zijn en toegang te hebben tot informatie. In het ontwikkelen en stimuleren van basisvaardigheden eigent de Bibliotheek Z-O-U-T zich een uitvoerende taak toe. Dit doen we door het bieden van een plek waarin lezen -vanaf het allereerste moment- centraal staat. Een plek waar iemand mee kan doen. Een plek waarin we samenwerken met landelijke en lokale stakeholders, in een netwerk rondom de burger.

Scoren met sociaal dorpsteam

Onderzoek toont aan dat bij de resultaten van het sociaal dorpsteam Utrechtse Heuvelrug het team Dribergen het meest succesvol is. Verklaring? De gezamenlijke huisvesting werkt daar optimaal.

@BRON: Directeur Sociale Dorpsteams Utrechtse Heuvelrug

Een plek waar we ons best doen om iedereen voor te bereiden op een eigen toekomst. Iedereen, zowel diegene die van onze diensten gebruikmaakt als ook diegene daarbuiten.

Het ontwikkelen van basisvaardigheden realiseren wij door continue in contact te staan met alle betrokkenen en door hen te betrekken bij wat we doen, ontwikkelen en aanbieden. Samen zorgen wij ervoor dat de Bibliotheek Z-O-U-T midden in de samenleving staat. Wij sluiten aan op landelijke trends en gebruiken onze kennis en ons netwerk. Daarmee sluiten we aan op wensen van de doelgroep(en) en is ons aanbod altijd actueel.

Wij helpen inwoners op het gebied van taalontwikkeling, (digitale) geletterdheid en daarmee krijgen ze beter toegang tot de maatschappij. Wij helpen hen met het op een veilige manier leren omgaan met de digitale wereld. Wij zetten ons in voor een leven lang lezen. Zo dragen we bij aan de (persoonlijke) ontwikkeling. Samen met onze partners dragen wij bij aan het verhogen van kansen in deze talige maatschappij.

Beleidsplan 2021-2025

S-M-A-R-T

Specifiek

S-M-A-R-T

Meetbaar

S-M-A-R-T

Acceptabel

S-M-A-R-T

Realistisch

S-M-A-R-T

Tijdgebonden

1 Ruimte voor ontmoeting

In het productenboek van de Bibliotheek Z-O-U-T valt dit beleidsdoel onder het Basispakket, Zoute Inval, Taalhuis, Programmamanagement, Exposities, Lezingen, Filmcafé en het beschikbaar stellen van ruimte aan lokale en regionale initiatieven, cursussen en workshops, voorleesactiviteiten van BoekStart en VoorleesExpress en het project Taal en Tablets inclusief de terugkomdagen.

Omschrijving

(Specifiek)

Meedoen betekent dat je je betrokken voelt bij je omgeving en in contact staat met de wereld om je heen. Betrokkenheid ontstaat door samen te komen en elkaar te ontmoeten. Daarmee voorkom je eenzaamheid en stimuleer je participatie.

Doel

(Meetbaar)

Zorgen voor een laagdrempelige waardevrije toegang tot lezen, leren, informatie, ontmoeting en debat. De 5 kerntaken genoemd in de Wet stelsel openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) lezen, leren, informeren, ontmoeten en debatteren uitgewerkt in het Convenant tussen de 3 overheidslagen in:

1. Geletterde samenleving- bevorderen geletterdheid en leesplezier.
2. Participatie in de informatiesamenleving- digitale inclusie en digitaal burgerschap.
3. Leven lang ontwikkelen- basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid.

Doelgroep

(Acceptabel)

Alle inwoners van de gemeenten Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede

Activiteiten

(Realistisch)

Openstelling van de bibliotheek en activiteiten die te maken hebben met de bovenstaande doelen, zoals de activiteiten van Zoute Inval, Taalhuis en Digitaalhuis. Tevens het bieden van een fysieke plek t.b.v. lokale en regionale initiatieven.

Gemeentelijke

doelen *(Acceptabel)*

Geletterde samenleving, Participatie in de informatiesamenleving en Leven lang leren.

Samen met <i>(Realistisch)</i>	Alle lokale maatschappelijke partijen zoals Welzijn en Onderwijs
Meetbaar resultaat <i>(Meetbaar)</i>	Met behulp van een effectmeting worden bezoekers geïnterviewd over hun mogelijkheden om deel te nemen aan de maatschappij.
Tijdgebonden	Jaarlijkse werkplannen maken het makkelijk de resultaten te volgen.

2

Wegwijzer In het productenboek van de Bibliotheek Z-O-U-T vind je dit bij de producten: Basispakket, Taalhuis, Educatie

Omschrijving <i>(Specifiek)</i>	Meedoen betekent de weg kunnen vinden. Dat is in een complexe maatschappij als die van ons voor velen een behoorlijke opgave. De Bibliotheek helpt de inwoners hierbij in de rol van Wegwijzer/ informatiemakelaar zodat zij de weg beter kunnen vinden.
Doel <i>(Meetbaar)</i>	<p>Het bieden van een plek om informatie op te halen en het zijn van de centrale plek waar vraag en aanbod samen komen en aan elkaar gekoppeld worden op sociaal- economisch en maatschappelijk vlak.</p> <p>Dit als onderdeel van de 5 kerntaken genoemd in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) lezen, leren, informeren, ontmoeten en debatteren uitgewerkt in het Convenant tussen de 3 overheidslagen in:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geletterde samenleving- bevorderen geletterdheid en leesplezier. 2. Participatie in de informatiesamenleving- digitale inclusie en digitaal burgerschap. 3. Leven lang ontwikkelen- basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid.
Doelgroep <i>(Acceptabel)</i>	Alle inwoners van de gemeenten Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede.

Activiteiten <i>(Realistisch)</i>	De getrainde Front Office medewerkers geven invulling aan de wegwijzerfunctie, de vestigingen bieden ruime openingstijden, werkplekken, wifi en computers met gratis internet waar mensen rustig kunnen werken en studeren.
Gemeentelijke doelen <i>(Acceptabel)</i>	Geletterde samenleving, Participatie in de informatiesamenleving en Leven lang leren.
Samen met <i>(Realistisch)</i>	Alle partijen uit het maatschappelijk middenveld, huisartsen, vrijwilligersorganisaties en -netwerken, onderwijs.
Meetbaar resultaat <i>(Meetbaar)</i>	Met behulp van een effectmeting worden bezoekers geïnterviewd over hun mogelijkheden om deel te nemen aan de maatschappij.
Tijdgebonden	Jaarlijkse werkplannen maken het makkelijk de resultaten te volgen.

3 Stimuleren ontwikkeling van basisvaardigheden In het productenboek van de Bibliotheek Z-O-U-T vind je dit bij het Basispakket: Educatie inclusief BoekStart en dBos, Taalhuis, Programmering en Cultuurcoach.

Omschrijving
(Specifiek) Meedoen betekent digitaal- en leesvaardig zijn om zo toegang hebben tot informatie.

Doel
(Meetbaar) Het bieden van een plek waar lezen, taalontwikkeling en informatie centraal staat. Een fysieke en/of digitale plek waar we samenwerken met landelijke, provinciale en lokale stakeholders om de inwoner te faciliteren en stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Een plek waar we ons best doen om iedereen voor te bereiden op een eigen toekomst.

Dit als onderdeel van de 5 kerntaken genoemd in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) lezen, leren, informeren, ontmoeten en debatteren uitgewerkt in het Convenant tussen de 3 overheidslagen in:

1. Geletterde samenleving: bevorderen geletterdheid en leesplezier.
2. Participatie in de informatiesamenleving: digitale inclusie en digitaal burgerschap.
3. Leven lang ontwikkelen: basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid.

Doelgroep
(Acceptabel)

Alle inwoners van de gemeenten Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede.

Activiteiten
(Realistisch)

Activiteiten aanbieden op het gebied van taalontwikkeling en (digitale) geletterdheid om zo toegang te krijgen en behouden tot de maatschappij en op een veilige manier toegang krijgen en te behouden tot de digitale wereld.

Gemeentelijke doelen (Acceptabel)

Geletterde samenleving, Participatie in de informatiesamenleving en Leven lang leren.

Samen met
(Realistisch)

Landelijke, provinciale en lokale maatschappelijke partners.

Meetbaar resultaat
(Meetbaar)

Met behulp van een effectmeting worden bezoekers geïnterviewd over hun mogelijkheden om deel te nemen aan de maatschappij.

Tijdgebonden

Jaarlijkse werkplannen maken het makkelijk de resultaten te volgen.

Colofon:

Tekst: de Bibliotheek Z-O-U-T
Vorm: André van Zwieten BNO
Druk: Den Hoed, Wijk bij Duurstede

de Bibliotheek Z-O-U-T

Hoofdstraat 164
3972 LG Driebergen-Rijsenburg
telefoon 0343 - 760 020

www.bibliotheekzout.nl

 @BibliotheekZOUT

 @BibliotheekZOUT

 @BibliotheekZOUT